

NOTA DE PREMSA

comunicacio@iphes.cat

www.iphes.cat

Recuperen per primera vegada l'esquelet complet d'una au de 3,1 milions d'anys al Camp dels Ninots

Durant el seu vintè aniversari, el projecte del Camp dels Ninots torna a situar-se en un lloc destacat en el panorama paleontològic internacional per conèixer la biodiversitat durant el pliocè

Tarragona, 7 de juny de 2023. Els treballs d'excavació que des del 15 de maig i fins el pròxim 9 de juny porta a terme l'Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES-CERCA) al jaciment del Camp dels Ninots (Caldes de Malavella, Girona) han posat al **descobert per primera vegada l'esquelet complet d'una au aquàtica de gran tamany de 3,1 milions d'anys d'antiguitat**. L'esquelet es troba en un excel·lent estat de conservació i en connexió anatòmica; és a dir, amb tots els ossos en el lloc on els correspon. Després de la seva identificació, l'equip de treball ha extret les restes per ser traslladades al laboratori de restauració de camp situat a l'Espai Aquae de Caldes, ja que és un material molt fràgil i no pot estar exposat a l'intempèrie. Aquests treballs de conservació i restauració continuaran a les instal·lacions de l'IPHES-CERCA per tal d'iniciar el seu posterior estudi.



Treballs d'excavació a les extremitats posteriors de l'au aquàtica recuperada en el Camp dels Ninots durant aquest mes de juny. Foto: Gerard Campeny/IPHES-CERCA

La importància de la troballa rau en el fet que, per primera vegada, es recupera un esquelet sencer d'una au (fins ara s'havien recuperat restes aïllades) que proporcionarà una informació molt important a l'hora d'**interpretar l'entorn paleoambiental de l'antic llac del Camp dels Ninots.**



Treballs en el laboratori de restauració de camp situat en el centre d'interpretació Espai Aquae de Caldes de Malavella. Foto: Gerard Campeny / IPHES-CERCA

Unes restes molt singulars

Les restes d'au recuperades s'han localitzat en el nivell 10 de la cala de treball situada al sector de Ca n'Argilera, al vessant sud del jaciment paleontològic. L'esquelet es presenta en una acumulació on **hi ha representades les extremitats posteriors i anteriors** de l'individu. Malgrat que caldrà esperar uns mesos per tal que els investigadors i investigadores en determinin l'espècie a la qual pertany, a hores d'ara se sap que **l'esquelet correspon a una au aquàtica de talla gran**, que per les dimensions i robustesa de les seves extremitats tindria **un metre d'alçada i d'uns 5-8 kg de pes**. Es tracta d'una **trobada molt singular ja que són molt pocs els jaciments que han proporcionat restes d'aus d'aquesta cronologia en el registre fòssil europeu i perquè proporcionen molta informació paleoambiental**.

Malgrat que encara no és possible saber si es tracta d'una au migratòria o bé que vivia permanentment en aquest antic llac, sembla clar que **l'antic llac del Camp dels Ninots reunia totes les condicions necessàries per a la seva vida**. En aquest sentit, els investigadors compten poder extreure dades referents a la seva ecologia i alimentació, així com dur a terme estudis biomecànics i aerodinàmics sobre els moviments de les seves ales.

20 anys de recerca en un paradís prehistòric

Les diferents línies d'investigació que es duen a terme han posat al descobert una seqüència sedimentària contínua, molt ben conservada i amb un **alt grau de resolució temporal, essencial pel coneixement de l'evolució climàtica i paisatgística del continent europeu de finals del Pliocè (3,1 milions d'anys)**. Es tracta d'un període molt poc conegut i representat en el registre fòssil, però extremadament interessant, ja que correspon al moment immediatament anterior a les dinàmiques glaciars i interglaciars que caracteritzen el clima mediterrani actual.

Enguany el projecte de recerca al Camp dels Ninots celebra el seu vintè aniversari. Durant tots aquests anys, l'equip de recerca ha demostrat que en els més de quaranta metres de profunditat de sediments lacustres acumulats en el cràter d'aquest volcà s'hi ha preservat un **ecosistema complet**, que permet inferir dades molt rellevants per conèixer la **biodiversitat** d'aquest moment de la història de la Terra.



Treballs d'excavació en el nivell 10 del sector de Ca n'Argilera on han aparegut les restes esquelètiques de l'au. Foto: Gerard Campeny / IPHES

Els treballs d'excavació han permès recuperar gran quantitat de restes paleobotàniques (empremtes de fulles, troncs, fruits, pòl·lens, diatomees, etc.) així com també d'esquelets complets de grans vertebrats (tapirs, rinoceronts, bòvids) com petits vertebrats, d'entre els quals en destaquen els grups dels peixos, dels rèptils i dels amfibis.



En el laboratori de conservació i restauració es preparen totes les restes per tal de ser estudiades. En Aquest cas, es tracta d'un esquelet complet de tritó. Foto: Gerard Campeny / IPHES-CERCA

Un projecte multidisciplinar que crea escola

La campanya s'ha desenvolupat sota la direcció dels Drs. Gerard Campeny i Bruno Gómez de Soler, tots dos investigadors de l'IPHES. Hi ha participat **una vintena de persones**, entre professionals de l'arqueologia, la paleontologia, la biologia, la geologia i la restauració, principalment d'aquest centre de recerca, però també de la Universitat Rovira i Virgili (URV), de l'Institut Català de Paleontologia (ICP), de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). També hi ha pres part alumnat del Màster Interuniversitari d'Arqueologia del Quaternari i Evolució Humana de la URV, de la de la Universitat de Girona (UdG) i de les Escoles de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya (ECRBNC) i Galícia (ECRBNG).



Equip de treball durant la campanya d'aquest 2023. Foto: Gerard Campeny / IPHES-CERCA

L'excavació al jaciment del Camp dels Ninots compta amb el finançament del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya a través del projecte quadriennal de recerca "*El Plio-Pleistocè del Camp dels Ninots i la depressió Prelitoral: evolució paleoclimàtica, dispersions faunístiques i humanes III*", i el suport logístic i econòmic de l'Ajuntament de Caldes de Malavella.

Per a més informació:

Telf: 616 76 78 64 (Gerard)

comunicacio@iphes.cat

Teniu més imatges [aquí](#)